

Nr. 19 și 20
Anul V
1881.

Gherla
1/18. - 15/27
Decemvre.

FAMILIUL

Apare in 1 (13) și 15 (27) a fie-carei lune.

Pretulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pe unu semestru 2 fl. 50 cruceri, pentru Romani'a și Tierile latine
pre unu anu 13 franci — lei noi, pe unu semestru 7 franci — lei noi.

Remasu bunu

„Remasu bunu!“ — la despartire
Ti-am graitu, iubit'a mea,
In mân'a-mi tremurătoare
Stringându mân'a-ti mititea;

Si mai multe vorbe-ati dice
In desiertu me sileam eu,
Cà-ci in marea intristărei
Se 'necase graiulu meu.

I-mi vinea se plângu cu jale
Si din sufletu se suspinu,
Dar suspine, lacrimi tôte
Le-am inchisu adêncu in sinu.

Ajungându inse departe
De alu teu locasiu placutu,
Lacrimeloru curgêtore
Se resistu n'am mai potutu.

Mi-am ascunsu in palme façi'a
Si am plânsu nemângaiatu . . .
Ah! de nu plangeam atunce:
Anim'a-mi ar fi crepatu.

Bucuresei, Octomvre 1881.

P. Dulfu.

In nôptea Craciunului.

Schitia.

Castelulu Ploernof din Bretagne însuflă grôza la întregu tienutulu, Tieranii nu cutezău a trece pre lângă elu fără de-asi face o sânta cruce. Unulu pre altulu se inte-tia dicându: se grabimu din apropierea castelului afurisitu!

Zidulu din giuru i-lu coplesiră scaietii; — ér' in curte se doséu servitorii unulu pe lângă altulu in tacere si linisce cà si nesce umbre ale noptiei; — abia cutezău a-si siopotí cându din cându câte-o vorba; — pre dom-nulu castelului nu indrasniă a-lu agraii nimenea cu nici unu cuventu.

Unu singuru individuu, tenerulu conte Robert, potea se mai între cându din cându la betranulu stapênu alu castelului. Si in acestu momentu elu se află prosternutu lângă sietiulu pre care siedea betrânulu conte, cu ochii inholbati si pre façiă cu espressiunea grigiei si a temerei. Betrânulu siedea nemișcatu asemenea statuei prin care se representa grôz'a și fiorulu.

Intru-o lature a salei se află unu stêlpu de mar-more, in care eră acatiatu unu manuaruu anticu, grama-ditu preste mesura cu petrii scumpe, — de care atêrnă

unu felinariu ardiendu. Din cându in cându unu arapu, cu faptura atletica, picură oleiu in felinariu. Poternic'a mâna a betrânului conte jacea pre o barda si negrulu servitoriu ar' fi platitu cu viéti'a si cea mai mica neob-servantia a sa.

Lungi plete albe unduláu faci'a betranului conte; ér' de pe fruntea lui curgeau sudori reci si din ochii i rouráu lacrimi fierbinti in josu spre barb'a-i carunta.

— Badiucule draga! nu ti s'au mai alinatu durerile?
— 'lu intrebà cu blandetia Robert.

Betranulu se cutrierà si cautà cu ochi incordati spre nepotulu seu.

Erà nóptea Craciunului si in tóte laturile se audiáu colindele si gratulari intru onórea si festivitaea santei nopti.

— Grigi! . . . Grigi! . . . — strigà de-odata betra-nulu, redicându-se din sietiulu seu oblu in susu, asemenea unei fantome.

De dóuedieci de ani nu vorbise betranulu cu nemenea. Cuventulu lui resunà acum prin sal'a spaçioasa si pareca se audiáu mişcându-se si zuruindu armaturile de fieru si otielu atêrnate pe pareti. — Robert se cutremurà cá si cuprinsu de o frica panica.

— Acum'a-su dóuedieci de ani aveamu unu fiu, — incepù din nou betrânulu, intr'unu tonu tēmpitu si linu, — erà frumosu, bravu si nobilu fiulu meu! Elu s'a amorisatu intru-o fēta de tieranu si m'a rogatu se-i concedu cá se iee in casatoria pre inbit'a sa. Dara eu nu amu potutu suferi o péta cá acést'a pre lucitórea marca a nobililoru mei stramosi. Amu remasu surdu la tóte rogarile si suspinele fiului meu. O! cugetámu cá prin acésta casatoria se-ar' sdrobi marc'a nobilitatiei nóstre. Nu aveamu dreptu! Prea inbitulu si scumpulu meu fiu nu aveamu drept! — Robert pazesce-te de trufia, care e unulu dintre cele siepte pecate de capetenia!

Plānsulu amaru, ce cuprinsē pe betrânulu conte la rostirea acestoru cuvinte, 'lu intrerupsē in vorba, — dara peste puçinu continuà.

— Fēt'a erà frumósa, buna si virtuósa. O amu imbiatu cu auru, cu avere, déca va parasí pre fiulu meu, — dar' ea n'a voitu. Atunci mi-amu tramisu servitorii cá se o prindia si o-amu inchisu in turnulu fortaretiei. — Au trecutu mai multe lune: si fiulu meu a remasu totu credintiosu amorului seu, si eu totu asemenea trufiei miele. — In sfērsitu amu hotaritu mórtea fetei. — In urm'a dispunerei miele, unu servitoriu alu meu i-a intinsu o scaritia de funii si o-a invetiatu cum póte se scape din inchisórea sa. Si mi-a succesu a o prinde in cursa, cá-ci ea primí proiectulu si se gatea de fuga. Intru-ace'a amu dispusu cá se se relase petrile dela ferēstr'a inchisórei sale, cá asia se nu-si póta intari cum se cade scariti'a si urcându-se pe ea se cadia in afundimea pardosita cu pétra de marmora.

Si atunci a fostu chiar' nóptea Craciunului cá si acum; si eu tremurându 'mi cercámu locu de repausu.

In nóptea ace'a, in care avea se se incerce fug'a amu visatu cá plutiámu pre nori de-o estensiune uriasa. O cupola urmá dupa alt'a, o sala dupa alt'a, fie-care mai mare si mai splendida decâtu cea de-inaintea ei. Din boltitura atêrnáu felinaria mici de auru. Mi-ar' fi trebuitu câtiva ani cá se le potu numerá. Unele ardéu cu flacara mare si luminósa, altele vibráu si se iutiáu cá si cum le-ar' suflá vântulu si apoi preste câteva'a minute dintru-odata se stingeau. Fie-care falinariu erà pazitu de câte unu angeru. Falinariile cele luminóse le paziau angeri albi si frumosi; ér' pre celealalte angeri negrii, urli si rei. Si cesti din urma asceptáu cu rab-dare se li se stinga falinariile.

— Ce insēmna acestea? — intrebái eu.

— Acestea suntu sufletele ómeniloru! mi se respunse. Celea ce ardu asia de frumosu suntu sufletele nou-nascutiloru, — pre acelea le pazescu angeri curati si nemaculati; — celea ce ardu cu flacara mare si undulanta suntu ale acelor'a cari acum sciu cugetá; — ér' celea ce se stingu suntu ale acelor'a cari moru. — Cauta numai cá in momentul din urma lumin'a fie-carui falinariu se arunca in susu cá si cum se-ar' poftí in sinulu parentelui cerescu.

— Amu doritu se-mi vedu falinariulu meu propriu. Me conduserà in drépt'a si in stāng'a prin mii si mii de cupóle uriasie. In urma ne oprirāmu.

— Cauta colo, acel'a e falinariulu teu!

Amu inmarmuritu de spaima! . . . Unu singuru picuru de oleiu mai erà in falinariulu meu; si unu spiritulu negru si scārbosu se plecāsē spre elu, silindu-se a-i stinge lumin'a.

Amu tremuratu! — Atunci vedii lānga falinariulu meu flacar'a unui altu falinariu, flacara frumósa, luminósa si curatu-alba. Unu angeru frumosu erà plecatu spre elu si i-i paziá lumin'a cu aripele sale aurii si stralucitórie. — Spiritulu celu reu 'mi sioptí la urechia: iá acésta péna, intinge-o in falinariulu celu plinu de oleiu si picura oleiulu din acel'a in falinariulu teu. Si eu l'amu ascultat. — Angerulu celu cu aripi aurii a voitu se me inpinga dela falinariu, dara eu l'amu datu la o parte si amu intinsu pén'a in falinariulu pazitu de elu si picuru de picuru l'amu picuratu in falinariulu meu. Flacar'a falinariului meu s'a stērnitu din nou si a stralucitu cu o lumina rosia cá sāngele, — éra flacar'a celui alaltu din ce in ce a devenitu mai palida si mai slaba, pāna ce in urma numai unu picuru a mai remasu in vasulu de auru. Cu ingrigire, dar' totu-odata si cu mânia, cautà la mene angerulu celu albu care paziá acelu falinariu, — dar' in acelasiu momentu unu altu angeru, stralucitoriu cá radiale sórelui, se apropià de elu si cu palosiulu in mâna demāndà:

— Lasa pe omulu acest'a se-si faca voi'a. Dom-nedieu va judecá acusi! Inca odata incinsei pén'a cea négra in falinariulu strainu si luái din elu si celu din urma picuru de oleiu. Dara cându amu rapitu si acestu ultimulu picuru amu inceputu a me ingrozí.

— A cui e falinariulu acest'a? — întrebăi eu cu îngrigire, arătându spre falinariulu desiertatu, ce eră gata de a se stinge.

— A fiului teu, a celui unicu fiu alu teu, pre care asia de tare 'lu iubesci.

In momentul acest'a se stinsè falinariulu ce-'lu desiertase-mi eu. Angerulu, care 'lu pazise batù in aripele-i aurii, că si cum ar' voi se prinda sufletulu adormitului si sborà cu unu strigatu sfasiatoriu si durerosu. Éra spiritulu reu, prin unu hohotu sarcasticu, dede espresiune bucuriei sale asupr'a invingerei reportate.

Sudorile ghaçioase, ce-mi inundarà faci'a, me desceptara.

Sub ferèstr'a odaiei mele, pre lespedile de marmore a 'curtei, jacéu dóue cadavre intru-atât'a de sdrobite încátu nu se mai poteau recunósce. — Eráu osamintele iubitului meu fiu si a amantei sale. Fiiulu meu a aflatu că e cu potentia scaparea si a voitu se fuga de-odata cu amant'a sa, pentru de-a o scuti, aperi si ajutà in lume. Se póte că pe densulu singuru l'ar' fi sustienutu scariti'a de funii, dar' indata ce s'a urecatu si amant'a lui, pentru de a-i urmă, scariti'a s'a desfacutu dela ferèstra impreuna cu densii si ei au cadiutu in adencime.

Acést'a s'a întemplatu chiar' in nóptea Craciunului — acum'a-su dóuedieci de ani.

Betrânulu obositu si infrântu recadiu in sietiulu seu Lacrimi ardinti inundara faci'a lui.

— Lasa! disè preste unu momentu arăpului ce ingrigià cu atât'a vigilantia falinariulu luminos — lasa, nu picură mai multu oleiu de viétia pre lumin'a

acelui'a. — M'amu pocaitu . . . Mi-a fostu destulu . . . Vreu se moru . . . Ierta-me-và óre Domnedieu?!

In momentul acest'a sunetulu a numeróse clopote strabatù sal'a. Se parea că sunetulu tuturoru clopoteloru dela tóte besericele castelului si a comunei se îndrépta spre acésta locuintia a betrânului conte, — care cugetà a audi in acel'a fermecatórele cântece ale ingeriloru.

Acum se deschisè si usi'a care dá in capel'a castelului, si pre lângă viersurile cântaretiloru patrussè in sala si lumin'a falanariatoru si mirosulu tamăiei.

In capulu altariului se vedea icón'a pruncului Isusu, încungiuratu de stralucitóri'a aureola a iubirei si indurarei, gata de-a imbraciosià pre duşmanu si a iertà pre celu peccatosu.

Betrânulu cadiu in genunchi si că si cum ar' fi auditu viersulu indurarei ceresci.

— „Omule!“ — strigà elu — „s'a nascutu Mântuitoriulu si Rescumperatoriulu teu, care luându asupra-si peccatele tale a suferitu si moritu că se te mântuesci si sa traiesci tu. Căiesce-te de peccatele tale si Domnedieu te va iertà. Pace si mântuire sufletului teu!“

Lumin'a falinariului seu se invapaia, gata de-a trece; si cându 'si aruncà betrânulu privirea sa spre lumin'a abia licurinda a celui'a, i se'mparù că vede unu angeru albu scutindu-o acé'a cu aripele-i aurii. Eră acelasiu angeru, care pazisè cu atât'a scumpetate falinariulu fiului seu si suspinasè cu atât'a induosiare dupa lumin'a stinsa a celui'a; — care inse acum i-i surisè si, sborându asupr'a capului lui, i-i prinsè ultimulu respiriu si se-aventà cu elu la ceriu.

Castelulu scapà de blastemu. — Betrânulu eră mortu.

Sarah Bernhardt.

Te-am lasatu câmpia draga . . .

Te-am lasatu câmpia draga
Desi-atât'a te-am iubit
Câtu la numele teu dulce
Me sântiâm intineritu . . .

Te-am lasatu căci crud'a sórte
A decisu că se te lasu.
Numa-unu vèrvu inaltu de stânca
Din o tièra mi-a remasu . . .

Dar' cu tene 'n a mea urma
Totu ce-avui scumpu am lasatu:
Parinti, frati, sorori ce'n lacrimi
Suspiniându me-a-mbracisiatu;

Si unu angeru de copila
Cu ochi vineti, peru balaie
Si cu budie dulci de fraga
Ce plangiându le sarutái: . . .

Si-am plecatu, plecatu sermanulu,
Nu sciu cându me-oiu re'nturná
Din atâtea animi scumpe
De-oiu gasi pre ceneva?

De pre-unu vèrvu inaltu de stânca . . .

De pre-unu vèrvu inaltu de stânca
In prapastie privescu —
Se vedu e asiè de-adênca
Că si chinu-mi sufletescu.

Si departe in valcele
Diarescu riulu curgatoriu,
Si unu cârdu de paserele
Si-o coliba de pastoriu. —

In dorerea-mi sufletésca
Ochii-mi cauta 'nzadaru.
Vai! ei nu potu se zarésca
Néce umbra de hotaru.

Le'a séu amoru si onóre.

Romanu de Elis'a Modraclu.

(Urmare.)

Lordulu Arleigh privi in juru uimitu.

— Deja trecutu de mediulu noptiei? Imposibilu! Si totu-si atâta-mi arêta orologiulu. La tote aceste porta vin'a stelele sclipitorie, Lady Peters, pre aceste trebuie se le tragi la raspundere.

Lady Peters esi afara.

— Nu me miru, câ ve place a petrece aci, dise dens'a. Câtu de frumôsa si placuta e nôptea! 'Mi revocâ in memoria nôptea din Romeo si Juli'a.

Filipp'a-si redicâ manile cu infiorare.

— Numai in asta séra nu face mai multa poesia, lady Petres, câ-ci noi suntemu deja obositi de poetisare.

Acést'a se si retrase, câ-ci a fi de facia la despartirea teneriloru nu se tienea de misiunea ei.

— Nôpte buna Filippa! dise lordulu cu voce lina si se aplecâ preste dins'a.

Ventulu miscâ perulu ei parfumatu, incatu i atense obrazii lui, frundiele de rose cadeu in jiuurulu ei câ unu fiuru de flori.

Ea-si redicâ faci'a frumôsa si palida catra a lui — amorulu nespusu, dorerea ardiatoria, ce se esprimau in trasurile ei, -lu miscara adencu.

Se plecâ la dens'a si-i atense fruntea cu buzele.

— Nôpte buna, Filippa, sor'a mea iubita — intim'a mea amica, dise elu. Chiar' si la lumin'a debila a steleloru se putea vedea straformarea repentina a trasuriloru ei.

— Nôpte buna, respunse ea, am se-ti spunu inca multe, dar' acum e tardiu. Te rogu vino mane câ se ne potemu fini coversatiunea.

— Voiu veni de siguru, respunse elu serbatoresce si se departâ.

Filipp'a -si rediemâ bracia de o balustrada de piétra si remase cufundata in meditatiuni adenci.

Cam dupa o diumetate de óra lady Petres redicâ din nou perdelele.

— Filippa, dise ea amicabilu, vei reci aci afara.

— Nu acceptâ dupa mine, lady Petres, trebuie se meditez si nu a-si voi se fiu conturbata.

Dr'a L'Estrange se aflâ in culmea desperatiunei. Unu siroi de lacrimi i inundâ faci'a frumôsa; da, ea plangea — 'si deplangea sôrtea fatala, precum nu a mai plansu vre-o muiere in lume.

Acum tôte erau trecute. Aspiratiuni, visuri, ilusiuni numai esistau pentru dens'a. Din inaltimea superbiei si a stralucirei sale se scoborise, pentru a-i cere amorulu, si elu i-a dechiaratu, câ nu are anima de a-o iubi. Si-a pusu ambiutiunea de-o parte, i-a descoperitu secretulu sublimu alu animei sale spre a se convinge din buzele lui, câ dens'a nu corespunde cu idealulu seu. A cersitu pane si elu i-a oferitu pétra. I-a pusu amorulu la petiore si elu l'a calcatu in pulvere cu recéla. Si-a frantu superb'i'a, s'a umilitu — dar' tôte indesiertu.

— Neci o muiere in lume, -si dise dens'a, nu ar' putea iertâ cându-va atare nedreptate, atare ofensa.

La inceputu planse, încâtu i se mai frangea anim'a — lacremile curgeau jin torenti si se pareau, câ ardu pamentulu, pre care cadea. In fine se desceptâ superb'i'a si remase prevalentia. Dens'a, cea mai cautata si mai admirata muiere, a fostu atâtu de tare umilitâ, ranita! Dens'a, pentru a carei surisu indesiertu se nisuiu cei mai nobili a-i imperiului, a trebuitu se-si védia amorulu calcatu in petiore cu atâta nedreptate! Dens'a, regin'a frumsetiei si a amorului, dens'a a fostu despretiuita!

Dupa ce i s'a mai alinatu dorerea pasionata, dupa ce s'a mai potolitu foculu fierbinte si amaru alu superbiei vatemate, -si inaltâ faci'a catra ceriulu mândru de nôpte.

— Me juru, câ me voi resbunâ, dise dens'a, da, me voi resbunâ in unu modu, care se plece mai adencu superb'i'a lui, decatu cum mi-a umilitu elu pre a mea! Nu-i voi iertâ neci-cându. L'am iubit cu o afectiune, ce petrece limitele unui amoru de femeia. Mi-asiu fi sacrificatu cu placere viéti'a pentru fericirea lui. Acum o voiu dedicâ resbunarei. Me juru, câ-mi voi resbunâ in unu modu atâtu de crudelu, încâtu numele Arleigh-iloru va fi calcatu in pulvere pâna in adencime.

Si acestu juramêntu erâ resoluta a-lu duce in deplinite.

— De voiu uitâ cându-va, cea ce s'a intemplantu astadi aci, 'si dise ea, atunci se uite Ddiu de mene!

Juramentu barbaru, depusu cu o solemnitate infioratoria! Se pareau, câ a esitu din gur'a unui monstru, a unui demonu, ér' nu de pre buzele unei frumseti admirabile!

In ce modu 'si va duce in deplinire acestu votu diavolescu, cum 'si va esecutâ crunt'a resbunare, inca nu sciâ.

— Voiu aflâ vre-o cale, cugetâ ea, timpulu me va invetiâ, — 'mi va favorisâ planulu si-mi va subministrâ midilócele!

XIV.

Fidantiarea.

In demanéti'a urmatoria acelei convorbiri ponderose cu lordulu Arleigh dr'a L'Estrange siede singura in micuti'a sa floraria, cându fu anunctiatu acesta.

Cum a petrecutu orele noptiei trecute, numai ea sciâ. Precum apare lumea dupa o fortuna grandiosa mai frumôsa si mai prospeta, ceriulu mai azuru, colorile arboriloru si a floriloru mai intensive, astu-feliu si dens'a dupa aceste ore de agonii amare aretâ mai frumôsa si mai rapitoria câ ori-cându. Vestmentulu ei de demanéti'a albu din mousselinu de Indi'a erâ preperatu cu puncte fine de colórea rosei, dantele curate, albe i încungiurâu

grumadiulu de alabastru si braciiale-i dragalasie. Inalta si svelta, in momentul intrarei lui, ea stă inaintea unei plante gigantice cu flori scarlatine.

Lordulu Arleigh eră indispusu. Scen'a de pre balconu 'lu neliniscise, încātu nu a dormitu tóta nóptea. Ar' fi datu multu, se nu fi fostu silitu a continuá acea convorbire neplacuta, dar' dens'a-lu rogase si elu 'i promisese.

Óre primi-lu-va dens'a cu lacrimi si imputari? 'Lu va infruntá fàra crutiare? 'Lu va torturá cu scrutarea mai departe a motivulu pentru-ce nu voiesce a o iubi? Séu va fi rece, seriósă si indiferentă?

Éta totu atâtea întrebări, ce-i nelinisciau anim'a.

Se sentiá usioratu fôrte vediendu-i faci'a suridienda si stralucitória in momentul, cându i intense man'a spre beneventare.

— Buna demaneti'a, Normann, dise ea cu voce vesela. Acum marturisesce cum-cà sum o acritia istetia si ti-amu bagatu o spaima buna in óse.

Elu se uită la dens'a cu mirare.

— Nu te intielegu, response densulu.

— Barbatii se potu duce in raticire atâta de usioru dise ea ridiendu.

— In adeveru nu te pricepu, Filippa, repeti densulu.

— Ai luat tu in seriosu frumós'a mea scena de ~~aséra~~ de pre balconu? întrebă dens'a.

— De siguru, response elu si din nou 'lu puse in uimire acelu risu limpede, melodiosu.

— Acést'a o considerămu de imposibilu, Normann, dise ea. Ai crediutu in realitate, că vorbescu seriosu?

— Da, nesmintitu. Dar' nu a fostu asia?

— Nu, response ea.

— Atunci nu potiu multiumi de ajunsu ceriului, că-ci din acelu momentu me sentiămu fôrte, fôrte nefericitu, dise elu: Pentru-ce mi le-ai disu inse, deca nu au provenitu din convingerea ta?

— Pentru-că-mi eră necasu, că te-ai întrepusu cu atâta caldura in favórea principelui. Elu nu avea dreptu a te rogá de acestu servitiu amicalu si tu ai lucratu imprudentu supunendu-te lui. Te-amu pedepsitu insielându-te — si pre elu 'lu ascépta pedépsa.

— Asiadara in adeveru nu ai vorbitu din convingere, întrebă elu din nou.

— Credeam, că ai mai buna cunoscentia de ómeni, Normann, dise ea. Eu se fi facutu o atare nebunia — eu se marturisescu afectiunea mea unui barbatu? Cum ai potutu fi atâtu de simplu, că se dai crediementu cuventeloru mele? Totu lucrulu a fostu numai o charada pentru distragerea ta.

— O, Filippa, scump'a mea, câtu de fericitu sum! Si totusi — totusi, crede-me, că nu asiu fi doritu se faci acést'a! Mi-a causatu o grea lovitura. Neci cându nu voiu fi siguru, că óre vorbesci seriosu séu in gluma, mi-amu perdutu convingerea, că te-asi poté precepe ori cându.

— Si cu tóte aceste tu o sci. 'Mi parea lucru co-

micu, că tu, vechiulu meu companionu de jocu deodata te-ai sêmtitu chiamatu a-mi tiené o prelectiune atâtu de seriósă asupra casatoriei. Presupune-ai cu atâta certitudine, că eu nu me interesezu de locu de principele.

— Si e cu potentia, că se te interesezi de elu, Filippa, întrebă densulu.

— In urm'a descrierei, ce mi-ai facutu-o, te mai poti indoí?

— Éra-si glumesci cu mene, Filippa, dise elu.

Intru adeveru tu erăi fôrte elocente, Normann, in-sistă dens'a. Neci-cându nu am auditu ceva asemenea. Tu ai depinsu imaginea Altetiei sale cu colori atâtu de vii, încātu neme nu ar' fi in stare, se nu se amoreseze in elu.

— Facut-amu acést'a? Dar' in fapta amu pentru principele o opiniune fôrte buna, Filippa. Asiadara in adeveru te interesezi de elu?

— Nu amu intentiunea a-ti dá deslusiri in acéstă privintia, Normann. Meriti, că se te lasu in nescientia. 'Mi vei spune, cându 'ti vei aflá idealulu?

— De siguru 'ti voiu spune numai decātu, response elu rapede.

— De ti-ai poté vedea faci'a! esclamá dens'a. Me sêmtiescu in tentatiunea de a mai reproduce odata acea charada. Spune-mi singuru, Normann, unde ar' fi ceva asemenare intre Filipp'a L'Estrange, acea dama superba si rece, si ~~in~~ puritan'a mica si dragalasia la fãrc'a ei de torsu.

— Neci cându nu asiu fi aflatu vre-o asemenare, deca nu m'ai fi facutu in-sa-ti atentu, dise elu. Dar' response-mi acum, Filippa, vei face in fine pre principele celu mai fericitu dintre muritori — response francu?

— E tocmăi atâtu de posibilu, că-lu voiu face celu mai nefericitu. Spre pedépsa pentru lectiunea ta nu voiescu se-ti dau neci o deslusire, response ea, apoi adause: Nu voiesci se me insociesci astadi la calaritu, Normann.

— Da, Filippa, voiu calarí cu tene. Nu-ti potiu de locu spune, câtu sum de veselu si multiamitoriu.

— Pentru-că te-ai convinsu, că nu ai facutu atâte cuceriri, câte-ti intipui, dise ea. A fostu o gluma cam grósa, Normann, dar' tu m'ai atitiatu. Acum trebue se-mi mai faci inca o promisiune.

— Bucurosu, response acést'a. Elu se sentiá in adeveru atâtu de usioratu si liniscitu, in câtu i-ar fi promisu ori si ce fara neci unu scrupulu.

Faci'a ei deveni seriósă si-i intense man'a.

— Promite-mi, Normann, dise ea, că ori voiu re-mané Filippa L'Estrange, ori voiu deveni principes'a de Hazlewood, tu-mi vei fi cá si pâna acum — fratele meu, celu mai sinceru si celu mai fidelu amicu! Voiesci?

— 'Ti promitu din tóta anim'a, Filippa, response elu, si neci cându nu-mi voiu frange cuventulu.

— Deca me voiu maritá, me vei cercetá totu mereu — vei avea in mene deplina incredere. — mi vei fi cea, ce mi-ai fostu pâna acum, si vei considerá cas'a mea că si propri'a-ti patria.

— Da, adeca, deca barbatulu teu va fi de acordu, respunse lordulu.

— Nu avea frica, barbatulu meu nu-mi va contradice neci-cându, dise ea. Nu sum o muiere modelu, precum visezi tu. Firesce a ta va fi pururea supusa, dar' eu voiescu se-mi esecutu vointi'a.

— Vomu remanea amici in tóta vieti'a, Filippa, intari lordulu, si sperezu, că cene me va cunoșce, nu ni va suspiciună amicitia.

— Acum, fiindu cu acest'a in chiaru, se mergemu la calaritu. Cātu de bene s'ar' amusa cei ce me cunoscu, cându ar' audí frumós'a istoria despre puritan'a! De voiu mai cercetá vre-unu balu mascatu in acestu sezonu, de siguru voiu aparea cá Priseil'a si tu cá John Alden!

Elu 'si ridicá manile aprópe rogátorie:

— Nu me mai vecsá cu acea, Filippa, dise densulu, cá-ci devinu numai vanu si intipuitu, incātu, fãra voia, — mi vene se credu, că tu si acum a-i voi se joci acelu rolu.

— Marturisesce, că te-ai insielatu, si apoi 'ti voiu iertá cu marinimositate, dise ea ridenti.

— M'am insielatu — grozavu — amaru — dar' din fericire, replicá elu. Acum dar' fi si marinimós'a, Filippa, si — me crutia.

Elu nu a observatu neci surisulu amaru, cu care se întorse, neci palórea mortale, ce se estense chiar' si asupr'a buzelóru.

Ér' s'a insielatu lordulu Arleigh in modulu celu mai deplinu.

Dupa optu dile a capetatu dela Filippa o epistola de cuprinsulu urmatoriu:

Iubite Normann!

„Ai fostu atátu de bunu a te intrepune pentru „principele de Hazlewood. Cându vei conveni in curându „cu densulu, intréba-lu, că nu are de a-ti impartesi ceva.“

Filipp'a L'Estrange.

Impartesirea, ce avea se-i faca principele, erá, cá dens'a si-a datu consensulu spre a deveni soci'a lui si cá in Augustu se va celebrá cununi'a? Elu se rogá de lordulu Arleigh, cá se-i fia paranimfu.

In acea-si s'era Lady Peters si dr'a L'Estrange sie-deau impreuna in salonulu din Verdun House.

Filipp'a erá fórté emotionata. Amblá in susu si in diosu, deschise pianinulu si éra-lu inchise, luase amana totu felulu de carti si ér' le depuse pâna ce in fine i cadiura ochii pe o carte frumós'a, mica, legata cu rosii auriu, in care cetise Lady Peters.

— Ce carte i acésta, intrebá dens'a repentinu.

— „Lady of Lyons“ de lordulu Lytton, respunse Lady Peters.

Filipp'a o luá amana, frundiari prin ea, si cu unu surisu caracteristicu si unu suspinu profundu o depuse éra-si pe mésa.

— In fine, dise ea, in fine amu aflatu!

— Ce ai aflatu, sufletielulu meu? intrebá Lady Peters.

— Ceva, ce pâna acum amu cercatu in desiertu, respunse Filipp'a, parasindu salonulu cu acel'a-si surisu caracteristicu pre buze.

XV.

Nunt'a.

Celu mai mare evenimentu alu sezonului urmatoriu fu pasirea in publicu a principesei de Hazlewood. Dr'a L'Estrange frumós'a erede, erá fórté iubita, principes'a de Hazlewood erá iubita si mai multu.

Ea erá regin'a celei mai alese societati in Londr'a. In cas'a ei se aduná elit'a. Se resolvise a-si dedicá vieti'a societatiei si a se face regin'a acelei'a.

I succese — dens'a deveni o personalitate datatoria de tonu.

A comunicá in cercurile principesei de Hazlewood, insemná a apartiene celei mai fine si mai destinse societati.

Jun'a si frumós'a principesa — 'si propuse dóue scopuri. Primulu erá, de a deveni regin'a societatiei, alu doilea a se face domnitori'a unui cercu din cele mai alese, cá si care nu a mai existatu. Voiá se concentreze in jurulu seu totu, ce erá june, frumosu, umoristicu si spiritualu — pre avutia nu punea neci unu pondu. Nu erá primitu neci unulu, carele nu s'a distinsu in vre-unu modu séu altulu — fia prin gratii corporali séu spirituali — prin talente stralucite séu pondentia escelenta.

Voiá se incuragiéze geniulu, se protéga artile frumóse, se redice din pulvere ori si ce talente extraordinari.

— 'Si desemnase o cariera fórté stralucita si in tóta Angli'a dens'a erá cea mai acomodata muiere de a-si tienea cuventulu. Unic'a dificultate, ce i-se punea in cale erá, cá, precându dá cursu liberu fantasiei si cercá se toléze tóte lipsele si neajunsele spirituali, pre-atunci pre s'entimentu nu punea neci unu pondu.

In puține septemâni diumetate Londr'a vorbiá despre principes'a de Hazlewood. In tóte „impertesirile din lumea alésa“ in fie-care di i se dedicáu articlii lungi. Principes'a daduse unu balu, o soarea, o reuniune. Principes'a aparuse in cutare si cutare societate, in urm'a carei'a urmá o dare de séma lunga asupr'a toaletei sale.

Dar' dens'a nu erá iubita numai in societatea inalta. De câte ori se arangiá vre-unu bazaru, vre-unu balu séu altu-ceva pentru ajutarea miseriei, totu-deaun'a erá alésa de patróna. Judecat'a, interesulu, numai unu cuventu alu ei erá de ajunsu spre a produce efecte admirabile.

Solemnitatile cununie sale fusera peste mesura splendide. Se tienura in Verdun Royal si diumetate comitatulu fú marturu la cea mai grandiósa festivitate din acestu anu. Un'a dintre cele mai destinse foi, the illustrated intelligence, scóse unu suplementu cu cuprinsulu acestui evenimentu, pe care tóta lumea-lu studiá cu diligentia. Principele comandá la renumitul pictoru, Monsieur Delorme, se depinga internulu besericei din Verdun Royal, dupa cum erá representata in momentulu cununie sale.

Donurile de nunta fura splendide, se afirmá, cá jun'a principesa posedea un'a dintre cele mai insemnate averi din Angli'a numai in brillante.

Diu'a de 4 Augustu erá diu'a cununii si se parea cá in sa-si natur'a a voitu se o decoreze espresu spre acésta solemnitate rara. Arareori se putea vedea o mirésa asia frumósá, cá tener'a principesa.

In acésta representatiune dens'a-si jocá rolulu cu multu curagiu. Foile anuciara, cá lordulu Arleigh fusese paranimfu. Dar' nime nu presupunea neci bare-mi pre dedeparte, ce tragedia se intemplá in acésta demanétia.

Parechi'a fericita si porni la Vere Court, o posesiune a principelui. Caletorira pre calea ferata. In momentul cându principele se apropiá de jun'a si frumós'a lui sočia spre a o imbracisá cu nisce cuvente dulci si fragede, deodata ea strigá dupa aeru, se nu o atenga neme si-si estense manele in unu modu selbatecu, cá si cum ar' voi se departeze dela sine ceva infioratoriu.

Principele erá de credintia, cá emotiunea si caldur'a o indispusera, se incercá a o linisci cu cuvente dragalasi si incuragietórie. Dupa ce ajunsera in Vere Court, densulu insistá cá se se pauseze. Ea-i urmá consiliulu. Perulu ei negru cadea in bucle pre umerii-i albi cá neu'a, faci'a ei frumósá erá inrosita usioru, buzele-i rumene tremuráu, cá la unu copilu, ce plange, si junele principe o priviá din departare cugetându, cátu e de frumósá si ce tesauru a aflatu in dens'a.

Deodata audi cá sioptesce nésce cuvente in somnu — óre ce insémna? Nu le putea intielege cu acuratetia, vorbiá ceva despre o puritana si sarcasmu, — celalaltu nume i scapá cu totulu. In unu minutu 'si intense braciele si strigá, cu o voce, pre care nu o va uitá neci-cându: „O, amorulu meu, amorulu meu!” Firesce aci erá vorb'a de densulu.

Junele principe ingenunchiá lângá patu si-i acoperi manile cu sarutari fierbenti.

— Mai bene ti-e, sufletielulu meu? intrebá elu. Eram ingrigiatu pentru tene, Filippa, m'am temutu, cá morbulu teu e seriosu. Acórda-mi numai unu cuventu, numai unu surisu, iubit'a mea.

Ea se recrease deplinu, 'si aduse amente, cá e principes'a de Hazlewood, consórt'a acestui nobilu marinimosu, care stetea lângá dens'a. Indata-si recastigá domnirea de sine-si.

— Ti-amu causatu frica? dise ea. M'am semtitu reu, dar' mi-a trecutu si-acum mi-amu redobanditu póterea deplina.

Ea-si dise, cá de acum trebuie se incépa o viétia noua si cu cátu va face acésta mai curându, cu atátu va fi mai bene; se aretà deci fórte amabila catra junele principe, care innotá in fericire.

De aci traia in armonia deplina. Desi a descoperitu junele principe, cá dens'a nu e chiar' asia frageda si intima, precum ar' fi doritu totusi nu se plangea neci-cându.

— Ea e frumósá si indiestrata cu cele mai distinse calitati, 'si dicea elu. Nu se potu aflá tóte concentrate

in o unica persóna. Sciu, cá me iubesece, desi nu-mi vorbesce adese despre amoru. Sciu, cá-i potu inpartesi depjin'a mea incredere, desi nu-mi dá prea mari asiguratuni.

Pre incetulu ajunsera pre calea cea adeverata de viétia. Unulu iubiá — cealalta concese a fi iubita. Principele adorá pe soci'a sa si ea-lu stimá profundu.

Neme nu-i numiá, ce e dreptu parechia de modelu, desi toti aflau parti'a escelenta si-i consideráu pe ambii fericiti.

Principele priviá cu admiratiune la acésta dama frumósá si superba, ce-i portá numele. In ochii lui ea erá fára macula, ce dicea, erá adeveratu, ce facea, erá perfectu. Neci cându nu-i plesni prin mente, a se opune aspiratiuniloru, a contradice dorentieloru ei.

Neci o dama in Angli'a nu erá dómna atátu de nemarginita preste sine si societatea din giuru, cá Alteti'a Sa principes'a de Hazlewood.

Dupa reinceperea sesonului dens'a 'si reluá viétia corespundietória dorentieloru sale si nesmintitu ar' fi fostu cea mai fericita muiere, de nu cumv'a unu nóru i-ar' fi intunecatu tóta esistintia. Lordulu Arleigh 'si tienú cuventulu si, cu consentirea deplina a consortelú ei, remase amiculu fidelu alu casei.

Principele avea o anima prea nobila, cá se dé locu unei pasiuni atátu de nedemne, cum e gelosi'a, dar' neci nu avea neci cea mai neinsemnata ansa, cá-ci relatiunile loru eráu atátu de curate si sincere, precum numai intre frati se potu aflá.

Cându erá impiedecatu principele de-asi concomitá soci'a la vreo preambulare, totudéun'a rogá pre afinulu seu, lordulu Arleigh, cá se-i suplinésca loculu, cá si cum ar' fi rogatu pre propriulu seu frate. Déca nu putea merge la opera séu in óreşcare societate, atunci 'lu substituiá lordulu. Acest'a insu-si se esprimá adese, cá neci elu nu scie, care-i patri'a adeverata, Beechgroowe, Verdun Royal séu Vere Court.

— Nu esiste omu, care se fia asia fericitu in posesiunea unoru amici fideli, cá mene, se indatiná elu a dice, la ce-i respundea principes'a, cu acelu surisu caracteristicu, pre care-lu intielegeau fórte puçini.

Cu unu cuventu ei eráu nedespartibiti; ori unde petreceau, lordulu Arleigh se aflá in societatea loru.

Principes'a-si tienú cuventulu.

Neci cându nu a mai reamentitu pre puritan'a. Acea scena, dupa aparentia celu puçinu, o uitase de totu.

O impresurare numai erá démna de consideratiune — in continuu cetea pe „Lady of Lyone” si se parea, cá are o predilectiune deosebita spre aceea carte. Dupa ce cetea câteva foi in dens'a, se indatiná a o inchide cu unu suspinu profundu si cu acelu surisu caracteristicu.

Câte odata vecsá pre lordulu Arleigh cu idealulu seu femeninu, dar' numai in presentia consortelú seu.

— Inca nu ti-ai intempinat idealulu, Normann, asiadara? intrebá ea ridiendu, ér' elu respundea: Nu, inca nu.

Atunci principele devenia elocente si-lu asigura, ca elu neci nu scie pretiui vietii, ca-ci adeverat'a ei valoare ese la lumina numai dupa casatoria.

— Tu te-ai indestulitu mai usioru, se indatină a raspunde principes'a. Normann cerca unu idealu, tu a-i fostu multiamitu cu o moritoria, acestu casu nu se afla la densulu.

— Atunci cerca-i tu unu idealu, Filippa, i dicea principele. Tu cunosci cele mai frumoase fete din Londr'a.

Atunci din nou se respandea preste faci'a ei acelu surisu caracteristicu.

— Da-mi numai tempu, dise Alteti'a Sa, de siguru voiu afla cea, ce cercu pentru densulu.

XVI.

Fačia in fačia cu destinulu.

Eră o demanetia frumoasa de Iuniu. De multi ani nu fusese sezonulu din Londr'a atatu de splendidu, toti erau in o miscare febrila, balu urma dupa balu, festivitate dupa festivitate.

Principes'a de Hazlewood recercase pre lordulu Arleigh se o viziteze inainte de amedi, de ore-ce are se-i vorbesca.

Numai decatu se duse la Verdun House, unde-i se anucia, ca principes'a momentanu e ocupata, dar' va apare numai decatu. In contra datinei de pana acum elu fu introdusu in o chilia mica, pre carea o folosia exclusivu numai principes'a; era o odaia optu-anghiulara, mobilata forte gustuosu, care se deschidea spre o gradina de rose.

Pana in acesta gradina nu petrunse-se neme, neci unu amicu, neci unu ospe; era plantata mai numai cu rose, o fontana saltatoria micutia in midilocu respandea unu murmuru linu er' de o parte se afla unu frundiariu dragalasiu. Ore pentru ce a fostu introdusu in acestu apartamentu privatu alu principesei?

Cugetandu, ca e o gresiela a servitoriului surise si-si intipuii expresiunea de uimire a Filipei, candu-lu va afla aci. Se uită in juru de sine, in chilia se poteau vede urmele presentiei densei — era incungiurata de florile si cartile ei favorite.

Se apropii de usi'a de sticla, spre a contempla colectiunea pretioasa de rose si acolo diari o imagine, ce nu i-a disparutu din memoria in eternu — aici sta elu fačia in fačia cu destinulu seu — diari in fine idealulu visuriloru sale.

Elu tractase totu-deaun'a tote afacerile de amoru in modu fugitivu si superficialu si se indestulise cu expresiunea sa favorita: „Amorulu e destinul;“ deca i va fi candu-va destinatu, atunci-lu va intemina si se va porta cu densulu ca unu adeveratu cavaleru. Se resolvisede adeca, ca amorulu se fia sclavulu, servitoriulu seu, dar' neci candu predinatoriulu seu, inse standu densulu acolo si uitandu-se in afara, trebue se-si faca insui

marturisirea, ca acestu guvernamentu a incetatu pentru totu-deaun'a.

In acestu locu intemina lordulu Arleigh destinulu seu, anim'a i batea mai rapede, ca ori-candu, tote nervele-i tremurau, obrajii i se inrosira si unu sentimentu de uimire dulce, fericita i cupri se intriga fienti'a.

Imaginea, ce o avea inaintea sa, era pre atatu de frumoasa, precatu de rara. In frundiariulu incunjuratu cu gradele, in care se afla o mesa si doue scaune, siedea o fetitia inalta, svelta, tenera, cu o fačia dulce, nespustu de dragalasia — unu amestecu admirabilu de lilii si rose. Ochii ei mari si limpedi semenau cu hyacinte albastre si erau incadrati de nisce gene lungi, intunecate asia, incatu, imprumutau ochiloru o expresiune sublima de frumsetia, inteligentia si originalitate. Buzele i erau amabile si gratioase, frumoase, candu surideau, si aprupe mai frumoase, candu erau in linisce. Form'a ovale a fačiei era perfecta, de pre fruntea alba, strabatuta de vinutie albastre, se redica o corona de peru curatu-auriu, care in sene singuru era o frumsetia rapitoria.

Faci'a exprimă o siela casta si originala ca de serafimu. Se potea folosi cu usiuritate in ore-care catedrala maretia ca capu de angeru seu de madona asupra altarului cutarui santu, se potea intipui ca unu angeru de mangaere aplecatu asup'a cutarui pruncutiu morbosu, alungandu cu curatieni'a sa dragalasia din acelu locasiu necasulu si durerea — dar' a o strapune in unu salonu de balu se pare imposibilu. Inocenti'a si naivitatea copilarésca, santa era in dens'a amestecata cu poesi'a si pasiunea divina, in fie-care trasura era scrisa cu litere aurii cuventele: „nobilu si maretiu.“

Lordulu Arleigh o privia cufundatu in visuri fericite.

— Deca capulu ei ar' fi incunjuratu cu radie de gloriei, a-si consideră-o de unu serafu scoboritu din ceriuri, cugeta elu nepotendu-si abate ochii dela dens'a.

In fie-care miscare a ei domnia acea-si armonia delicata, fia-care pusetiune, ce o lua, pareo cea mai acomodata pentru dens'a. Candu 'si redica braciaie areta ca o statua. Manile ei erau atatu de delicate si albe, in catu cugetai, ca suntu sculptate din osu de elefantu.

Dupa parerea lui potea fi cam de optu-spredecece ani. Dar' cene era dens'a si ce sorte o aduse aci? Ar' fi statu tota diu'a in acela-si locu spre a o contempla, atatu de tare-lu incatenase, atatu de magicu-lu farmecase.

De cate ori disese densulu: Amorulu e destinul! Acum eta destinulu s'a apropiatu de densulu pe neasceptate, acesta fačia admirabila in frumseti'a ei divina 'si a deschisu calea catra anim'a lui si si-a pregatitu acolo unu altariu de adoratiune stabilu.

Numai cateva minute a statu acolo si totu-si i pareo, ca unu intervalu lungu lu desparte de vietii lui trecuta.

Insu-si se despretiuii pentru nebuni'a sa. Ce l'a inteminat? Pentruce se pareo atatu de schimbatu? Elu vediu o facia frumoasa, atata e totulu. Elu si-a

aflatu idealului, de-odata si fara neci o prezentire se vediu facia in facia cu destinul sau.

Altu-ceva nu s'a intemplat si totusi tota lumea i se parea straformata. Ceriulu azuru stralucia mai luminos, florile din juru erau decorate cu gratii noue, anim'a lui era patrinsa si armonii caracteristice si potente, tote in juru de sine erau incungiurate de nisce radie de glorie.

Si pentru ce?

Pentru-ca a vediatu fisionomia, a carei imagine i plutise incontinuu inaintea ochiloru.

I se parea, ca si cum ar' fi acceptatu ore intregi, candu de-odata se deschise us'a si intra principes'a de Hazlewood.

— Pentru Ddieu, cum s'a potutu intempla se fi introdusu aici Normann, intrebà dens'a cu uimire aparinta.

— Amu cugetatu, ca va fi numai o eroare, respunse elu. Acest'a e sanctuariulu meu personalu, Filippa.

— Da, de siguru, inse acum, de ore-ce te afli aci, se remanemu. Voiãmu se vorbescu cu tene despre prandiulu din Richmond. Barbatulu meu se pare ca nu se prea interesãza de elu. Se abdicemu de densulu?

Conversara câteva minute despre acestu sugetu, apoi deodata dise principes'a:

— Cum 'ti placu rosele mele, Normann?

— Suntu minunate, dise elu, apoi intrebà cu voce lina:

— Cene e acea copila frumoasa colo intre florile tale, Filippa?

Ea nu surise, dar' ochii i se aprensera in unu focu admirabilu.

— Ar' fi mai bene, deca a-si tacé, respunse dens'a. Vedi urmarile, ce aduce cu sene calcarea pamentului opritu. Eu nu voiam se vedi pre acea dama tenera.

— Pentru ce nu? — intrebà cu intiela si uimitu.

— Respunsulu la acéstã intrebare ar fi superfluu, replicà dens'a.

— Atunci spune-mi celu pucinu cene e, Filippa!

— Nu potu, respunse ea, pre candu unu surisu alunecã preste faci'a-i frumoasa.

— Corespunde dens'a cu idealulu teu de muiere, Normann, intrebà ea.

— Iubita Filippa, respunse elu seriosu, dens'a nu-i neci mai multu si neci mai pucinu, decatu insu-si idealulu intrupatu.

— Asiadara l'ai aflatu in fine! rise principes'a. Si totu-si, Normann, nu ti e iertatu a o mai contemplã!

— Pentru ce nu? E maritata seu fidantiata?

— Maritata! copil'a! Abia a parasitu scol'a. Deca in adeveru voiesci se sci, cene e, atunci-ti voiu spune, dar' trebuie se-mi dai cuventulu, ca nu vei face neci-candã amintire despre dens'a.

— Acea ti-o promitu!

Se mirã, pentru ce-i rosi facia ei frumoasa si ochii maiestateci, intunecati se plecara.

— Dens'a e o sermana consangeana a noastra, dise

principes'a siovaindu, pricepi, serman'a nemicu mai departe!

Atunci de buna sãma e consengeana principelui? cercetã elu.

— Da, departata, si in ore-care intielesu amu adoptatu-o noi. Candu se va marita i vomu face o diestre acomodata. Mum'a ei facuse o casatoria nefericita.

— Dar' dens'a fuse-se casatorita? intrebà lordulu Arleigh.

— Da, de siguru, dar' se casatorise, cum dicu, nefericitu. Fic'a ei in sa e crescuta bene si acumu va remanea la noi. Insa, Normann, poti se me incedu in tene si in acestu punctu, ca totu deauna?

Te poti incede fara reserva, fu respunsulu.

La inceputu principele s'a decisu forte anevoie, ca se o oprimu in cas'a noastra — deci te rogu, se nu-i amentesci nemicu despre dens'a. Candu-ti va vorbi elu despre ea, -ti va predã lucrulu ca unu capriciu alu meu. Ascuta-lu cu linisce si nu face neci o intrebare, ca-ci nu-i place. Ea se semte forte fericita la mene. Vedi, continuã ea, ca si muierele sciu pastrã secrete. Dens'a e de trei septamani aici si tu inca n'ai vediatu-o si acum ai vediatu-o numai din intemplare.

— Dar' ce ai de cugetu se faci cu dens'a mai departe? intrebà lordulu.

Principes'a se apropiã de elu si luã o fisionomia forte confidenta.

— De catu-va tempu -mi cereamu o socia de conversatiune, dise ea, ca-ci lady Peters trebuie se remana nesmintitu in Verdun Royal si anume din cause economice. Dar' si eu trebuie se am pre ceneva langa mene.

— Tu ai dora pre barbatulu teu, replicà lordulu uimitu.

— De buna sãma si unu sociu trebuie se fia completulu atotu, ce e demnu de admiratiune, deore ce inse eu sum dedata cu o dama de conversatiune, totusi o preferescu pre un'a ca atare si apoi acéstã fetitia inocenta, frumoasa si modesta corespunde perfectu dorentieloru mele.

— Acést'a mi-o potiu intipui, respunse elu. Dar' vei introduce-o in societate, Filippa?

— Nu amu intentiunea, ca-ci dens'a abia e o copila, desi decorata cu cele mai frumoase daruri naturali. Voiescu se o pastrezu pentru mene in sa-mi.

Cum o chiama intrebà lordulu.

Principes'a erupse in risu.

— Asia, asia, acum devini curiosu, ca toti barbati! Dar' nu-ti spunu. Ba, totusi, se scii, numele ei — Le'a — e forte acomodatu pentru unu idealu.

— Le'a, repeti elu, catu de melodiosu suna — Le'a!

— Numele se potrivescu cu dens'a, respunse principes'a, dar' acum trebuie se te parasescu, Normann. Amu astadi inca nesce afaceri forte urgente.

— Dar' nu voiesci se me prezentezi la dens'a, Filippa?

— Nu, cum se facu asia ceva? Numai vei inturpume si conturbã visurile acestei copile.

XVII.

L e ' a .

Meditându la visiunea, ce o avuse, lordulu Arleigh nu avea linisce; acei ochi frumoși, acea față răscolită, acea ființă sublimă 'lu urmăriă pre totu pasulu, cea ce nu-i se mai întimplase.

'Si dă năsuinție seriōse a o uită, 'si dicea totu-deaun'a, că e numai o idee nebună, o fantăsiă, unu visu si se încuragiă, că in pucine zile érași va dispără.

Dar' s'a însielatu. Elu parasi Verdun House in nelinisce febrila, caletori din unu locu in altulu spre a află distractiune, dar' acea față frumoșă cu espresiunea ei dulce si virginală, cu ochii ei azuri, cu profunđimea ei plină de poesiă i plutea incontinuu inaintea ochiloru.

Preste totu-lu urmăriă. De mergea in opera se parea, că-i suride de pre bina, de se reintorcea acasa i suridea din stelele de pre firmamentulu azuru, chiar' si in somnu-lu concomită. Ce se face?

— Mi se pare, că anim'a si creerii 'mi suntu aprinsi in flacari, 'si dicea elu. Voiu merge se mai privescu odata acea față juvenila si frumoșă, pōte că apropiarea ei 'mi va redă repausulu pierdutu.

Si elu merse.

Cam pre la amēdi intră in cas'a principelui. Intrebă de principes'a, dar' dens'a se duse-se la Hampton Court. Cu uimire repeti elu cuvintele.

— La Hampton Court? dise densulu. Sci de bună sēma?

— Da, milordu! respunse servitoriulu. Alteti'a Sa e acolo. Astadi demanētia amu auditu-o vorbindu despre tablouri.

Ar' fi urmatu-o dar' i se parea necuventiosu, că-ci dēca ar' fi avutu lipsa de densulu, l'ar' fi chiamatu in-sa-si. Éra in tentatiune de a eruă, că ore cu principes'a e jun'a ei insocitōria, dar' 'si aduse amente, că neci nu-i scie numele.

Cum se petreca elu dara? De ar' vedē-o si-ar' poté vorbi cu dens'a, pōte că 'i-ar' fi mai bene, dar' asia i se potenciă numai neliniscea si frigurile.

Decatra sēra află pre principes'a la ambasad'a franceșă. Ea éra tocmai in conversatiune cu ambasadōrulu, dar' totusi 'lu chiamă numai decātu cu o mișcare amicabile.

— Amu auditu, că ai fostu la mēne astadi. Uitașem cu totulu se-ti spunu, că mergemu la Hampton Court.

— Abia-mi credeam urechiloru, respunse elu. Dar' ce ai cautatu acolo?

— Te vei miră numai dēca-ti voiu spune, respunse ea ridiendu. Dupa cum ti-amu spusu deja, frumoș'a mea Lea se ocupa atātu cu poesi'a, cătu si cu pictur'a, si inca cu succesu eminentu. Ea m'a rogatu, că se-i espunu tablourile in Hampton Court, cu atāt'a insistētia, încātu nu i-amu potutu refușă.

— Mi se pare inse, că pentru dens'a nu ar' prea

pōte fi de folosu istori'a frumoșelor dame dela curtea lui Carolu alu doilea, dise densulu si Filipp'a observă numai decātu gelosi'a, ce éra espresa in tonulu lui.

— Cum se vede, Normann, tu esci aprōpe a-mi luă in nume de reu, că nu te-amu recercatu a ne insoci?

— M'asi fi bucuratu fōrte, dēca s'ar' fi întimplatu acēst'a.

— Inse ar' fi fostu neintieptiesce, dise dens'a si apareă fōrte frumoșă si farmecatōria in năsuinți'a ei de a se aretă că o mama ingrijitōria.

Elu tacu, dar' de ar' fi escugetatu Alteti'a Sa mii de planuri pentru de a-i atitiă mai tare foculu lui pentru Le'a, nu ar' fi potutu află altulu mai acomodatu.

De aci lordulu Arleigh incepu a crede, că principes'a are intentiunea de-a împiedecă ori-ce cunoscentia a lui cu protegiat'a sa, deci se resolvī, că in butulu ei se vina in cunoscentia cu dens'a.

In diu'a urmatōria éra-si merse la Verdun House, principes'a éra acasa dar' éra ocupata in acestu momentu. Elu fu introdusu in biblioteca, unde dens'a-lu cercetă numai decātu.

— Iubite Normann, dise dens'a, Vere mi-a comisu, a te retienē la dejunu, dēca vei veni, voiesce se vorbēșca cu tene in o afacere urgentă. Calulu care a cășcigatu premiulu in cursulu Derby, e de vendiare si ar' dorī se-lu cerceteze impreuna cu tene.

— Sum gata, replică lordulu. Se pare, că te grabēști tare, Filippa.

Da, respunse ea. Tocmai cāndu me gatiām se petrecu cu tene câteva ore in linisce, vene contes'a de Famley cu faim'a infioratōrie, că voesce se-mi dedice mie inainte-miēdiadi'a acēst'a. Trebuie se me impacu cu sōrtea si se petrecu in societatea ei, de si me urescu fōrte.

— Se vinu cu tene, că se-ti ajutu a amușă pre Lady Famley?

Ea repeti ridiendu cuvintele lui.

— A amușă pre Lady Famley? Neci cāndu nu cutezu a me apucă de imposibilitate. Tocmai asia te-ai poté încercă se misci unu monumentu.

— Dar' apoi fi-mi va permisu se te amusezu pre tene? Intrebă elu.

— Ba, nu voiescu a-ti pune amicitia la o proba atātu de grea. Distrage-te cum vei află de bene, eu me voiu încercă a-i dă anșă se pornēșca cătu mai ingraba.

Tocmai cāndu voiă se éșă, lordulu o strigă inde-reptu.

— Filippa! Ea-si întōrșe capulu cu impaciētia.

— Ce voiesci, Normann? Spune-mi iute! Contes'a va cugetă, că m'am prepaditu.

— Fi-mi va iertatu se cercetezu pucinu frumoș'a gradinutia de trandafiri?

Ea erupse in hohotu.

— Ce întrebare? Firesce, poti merge unde-ti place.

— De siguru, ea nu a cugetatu la companiōn'a ei, sau nu e in gradina, — 'si dise densulu.

Elu strabatù prin chili'a cea mica si prin usi'a inalta de sticla, trandafirii in floriâu in tóta splendórea si — o fericita descoperire! frumós'a sa Lea siedeä in frun-diariulu ingraditu, lucrându cu diligentia la o brodaria de pointlace, cea mai frumósä flóre între sororile ei profumóse. Tener'a fetitia se uitä la densulu spariata; elu se apropiä mai tare.

— Nu te conturbä, dise elu, principes'a e tocmä ocupata si mi-a concesu se o asceptu aci.

Ea se inclinä si lui i se pareä, cä degetele albe i tremura.

— Fi-mi-va iertatu se me presentezu (recomandu)? continuä elu. Eu sum lordulu Arleigh.

O rosiétia fine, cä si colóreä celui mai delicatu trandafiriu, se respandí preste faci'a ei. Ea-lu priví suridiendu.

— Lordulu Arleigh, repetí dens'a, numele mi-e fórté bene cunoscutu.

— De unde vene acea, cä D-ta-mi cunosci numele cu atât'a acuratetia? intrebä elu cu uimire.

— Se amentesce aci in casa de sute de ori in tóta diu'a, dise ea.

— Asia, asia? Atunci a-si avea numai o dorentia, cä Dta se nu te ostenesce asia curându de densulu.

— O, de siguru, nu, si apoi deodata se retrase perplesa, cä si cum i-ar' fi venitu in mente, cä acel'a, catra care s'a exprimatü asia fara de reserva, e unu streinu.

Elu i observä perplesitatea si se nisuiä se o linis-césca.

— Cätu de frumóse suntu rosele! dise elu amica-bilu. Principes'a e intru adeveru démna de invidiatu pentru acestu paradisu micutiü.

— Ea merita se fia incunjurata de totu, ce e frumosu si incantatoriu pe pamentu, dechiarä dens'a, cä-ci nu se afla asemenea ei.

— Dta o iubesci asiadara? dise elu.

Ea uitä tóta sfiél'a si-lu ficsä cu ochii.

— Cumu-cä o iubescu? Dens'a-mi e mai pretiósä, decätu tóte din lume, cu unic'a esceptiune a maicei mele. Neci-cändu nu mi-amu potutu intipuí pre maic'a mea altcum, decätu asia cä principes'a, dise ea cu pasiune si apoi ochii i se umplura de lacremi.

— Noi trebuie se devenimu amici, dise lordulu Arleigh, cä-ci si eu iubescu pe principes'a? Incätu potiu cugetä, dens'a mi-a fostu totu-deaun'a cä o sora, si di-cündu aceste se apropiä de jun'a copilitia.

— Voiesci se me primesci in numerulu amiciloru Dtale? continuä elu. Eu nu te vediu astadi intaia ora. Eri inca te-amu observatu, Dta siedeai aci între rose, eu me aflämu colo in chili'a cea mica. Atunci indata amu cugetatu si de atunci incontinuu cugetu, cä a-si dorí, se-mi fia permisü a me numerä între amicii Dtale.

Frumós'a lui facia se inrosí vorbindu, intregu sufletulu erä concentratu in ochi.

— Voiesci se me consideri cä pre amiculü Dtale? repetí elu si vocea lui erä plina de o musica dulce. Elu

vediu cum fruntea ei alba cä marmor'a-i se colorä rosiu-intunecatu.

— Cä pre amiculü meu milordu? esclamá dens'a. Cum a-si poté face acést'a? Dta sci abunaséma, cä eu nu sum de conditiunea Dtale — eu nu apartienü acelei clase de societate, din care trebuie se-ti alegi Dta amicii.

— Ce nebunia! dise elu. Déca acést'a e unic'a dificultate, atunci o voiu sci delaturä numai decätu. Concedu, cä între noi esista o destingere marcanta. De esemplu, eu amu o titula si Dta, care esti de o mia de ori mai démna de dens'a, nu ai neci un'a. Ce urméza de aci? Cumu-cä titul'a nu face pre omu. Asiadara ce deosebire e între noi? Frumseti'a Dtale, nu, nu me considera de nemodestu séu nedelicatu — fia-care cuventu ce ti-lu spunu, provine din adenculu animei — grati'a Dtale ar' fi de ajunsu spre decorea ori-carei pusetiumi sociali, precum si amicitia Dtale trebuie se servésca spre onóre ori carui barbatu.

Ea se uitä la densulu si dise cu modestia:

— Sum in acea credentia, cä nu me intielegí bene.

— Ba da, o asigurä elu cu energia. Amu intrebatu eri pe principes'a despre Dta si mi-a enaratu — incrementiatu tóta istori'a Dtale.

Elu nu a potutu se nu observeze dorerea nespusa, ce o facü se se cutremure la cuventele sale.

Brodari'a cadiü la petiórele ei pe pajiste. Ea-si acoperí faci'a cu ambe manile.

— A facutu dens'a acést'a? O, lordu Arleigh, ea a fostu atâtü de crudela spré a ti-o enará?

— A mi-o enará mie nu a fostu crudelitate. Ni-menui altui'a nu ar' fi spusu-o, de acea sum siguru. Dar' dens'a a vediatu, cä eu in adeveru sum fórté pofitoriu, cä trebuie se o sciu — cä nu din curiositate am intrebatu.

— Nu din curiositate? repetí dens'a totu ascun-diendu-si faci'a-i ardietória in mâni.

— Nu, s'a intemplatu din unu motivu cu totulu deosebitu.

Apoi tacü deodata.

Ce voiä elu se dica? Cätu de tare a petrecutu tóte formalitatile de convenientia?

Elu tacü tocmä in momentulu acomodatü, apoi continuä cu seriositate:

— Cu principes'a de Hazlewood suntemu amici atâtü de fideli si probati, incatu nu esista între noi mai neci unu secretu. In decursu de mai multi ani amu petrecutu la olalta cä fratiniü, e dar' lucru naturalü, cä mi-a vorbitu de Dta.

— Si dupa ce -mi-ai auditu, istori'a totu-si me mai intrebi, cä voiescu a fi amic'a Dtale? dise ea cu voce sioptitóre. O dorere si unu patosu profundu erä in aceste cuvinte line.

— Da! respunse elu. Dupä ce amu auditu tóte aceste, nemicu nu dorescu pre pamentu mai cu focu, decatu a-ti castigä amicitia.

— Maic'a mea sioptí dens'a.

— Da, casatori'a nefericita a maicei Dtale si totu,

ce a provenitu din acea. 'Ti potui repeti intréga istoria.

— O, nu! -lu intrerupse ea. Nu voiescu, nu potiu se o ascultu. Dta o cunosci, si totusi voiesci a fi amiculu meu?

— Rspunde-mi la intrebare, dise elu amicabilu. Porti Dta vin'a la acésta istoria trista in ore care-va modu? Te póte trage ceva pentru acea la respundere?

— Ba, neci catu-i de putinu. Dar' de si nu amu parte la vina, lordu Arleigh, totu-su sumu partasia la rusine — acea nu o póte delaturá dela mene nemicu.

— Despre acea nu-i vorba, o intrerupse elu cu pasiune. Dta si rusinea, suntu doue contraste asia de mari, cá ghiarele de vulturu prelanga aripele delicate de porumbu.

— Inse, continuá ea cu uimire, intieles-ai Dta lucrulu cum se cade?

— Da, principes'a -mi enarà intrégá istoria. Amu intieles-o de ajunsu si te compatimescu cu tóta intimitatea animei. Cunoscú partea ce o are la acea principele si totu cu esactitate.

Elu vediu, cá faci'a ei, pana chiar' si buzele devenira palide cá mórtea.

— Si totusi voiesci se fi amiculu meu — Dta, pre care lumea te considera atátu de superbu, a carui nume forméza o parte din istori'a timpului nostru. Nu potiu crede, lordu Arleigh.

In privirea ei se aflá ceva scrutatoriu, cá si cum s'ar' indoí despre adevverulu cuventeloru lui de mai inainte.

— Asupra simpatieloru si antipatieloru nóstre nu avemu potere, dise elu, eu le consideru de vocea conducatória a naturei, carea ne aviséza a iubi pre acest'a si a evitá pre celalaltu. In primul momentu, cându te-amu vediutu, m'am semtitu — m'am semtitu atrasu catra Dta, cá de o potere magica, supranaturala. Amu mersu acasa si tóta diu'a amu cugetatu la Dta.

— Ai facutu Dta acést'a? intrebá ea uimita. Ce curiosu!

— Mie nu mi se pare curiosu, observá elu. Cându te-amu contemplatu mai antáiu numai in decursu de trei minute, 'mi pareá, cá si cum te-asi fi cunoscutu in tóta viéti'a mea. De cându conversamu óre aci? De vre-o diece minute si totusi me predomnesce unu sentimentu, cá si cum unu anumitu Ce ne-ar' despartí de cealalta lume si noi singuri amu fi avisati unulu catra celalaltu. Pentru sentimente atátu de caracteristice, cá si aceste, nu se póte aflá explicatiune.

— Nu, dise ea visatória, nu credu!

— Póte-cá, continuá densulu, totu-deaun'a amu fostu fantasticu, dar' inainte cu multi ani, cându cerce-támu inca scól'a, 'mi depingeamu imaginea unei eroine, pre care a-si poté-o iubi ajungându in etatea barbatésca.

Ea-si uitase sfiel'a ei dulce si melancolica si-lu ascultá cu obrazii inrositi, cu buzele intredeschise si cu cautaturi plene de asceptare.

— O eroina dupa creatiunea mea propria, continuá

densulu, si i-amu datu unu esterioru idealu — buze trandafirii, o frunte alba, ochi in colórea hyacintului si peru blondu-auriu.

— Acést'a e frumusica imagine, dise ea fára de a-i trece prin mente, cá densulu i descriesese figur'a ei propria.

Ochii lui stralucira la audiulu naivitatiei cuventeloru ei.

— Me bucuru, cá-ti place. Mai departe avea eroin'a fantasiei mele unu sufletu si unu spiritu, ce corespondeau cu fisionomi'a — curatu, originalu, pucinu melancolicu, blándu si poeticu.

Ea suridea, cá si cum o-ar' incantá acésta imagine.

— Dupa acea devení june si apoi barbatu, continuá densulu. Intre tóte damele frumóse, câte le cunosceamu, me uitámu in juru dupa idealulu meu. L'amu cercatu pre la curti, in palaturi si in vile, dar' nu l'amu aflu nicairi. L'amu cercatu in patria si in streinetate, in tóte timpurile, dar' nu l'amu aflu.

Preste faci'a ei dulce si curata se strecurá o umbra, cá si cum l'ar' compatimí.

— Astu-feliu trecea tempulu si eu amu abdisu de ide'a de a-mi aflá idealulu, cându intr'o di de-odata-lu vediu-i inaintea ochiloru mei.

O radia de bucuria straluci din ochii albastrii.

— In fine l'amu aflu, continuá densulu. Erá intr'o demanétia limpede de Iuniu, idealulu meu siedé in gradina intre trandafiri si erá de o mia de ori mai frumosu si mai dragalasiu, decâtu acesta.

Ea se uitá la densulu cu mirare, neci unu momentu nu-i trecú prin mente, cá densulu ar' fi potutu vorbí despre ea.

— Me intielegi? intrebá elu.

— Eu — o, sum de totu speriata, Lordu Arleigh.

— Pentru ce te sparii ore? De ce ai cauza a te teme? Eu vorbescu adevverulu. In primul momentu, cându te-amu vediutu siedindu aci, amu sciutu, cá Dta esti idealulu meu, pre care in fine l'amu aflu.

— Dar', dise ea cu o naivitate copilarésca, eu nu sémanu nici decâtu cu imaginea, ce o-ai schitiatu mai inainte.

— Dta nu sémani cu acea, pentru-cá esti de o suta de ori mai frumósa, respunse elu, si de acea amu intrebatu de Dta. Pentru mene Dta erai realizarea unui visu. Asia a ajunsu lucrulu acolo, de amu esperiatu istori'a Dtale. Voiesci acum se fi amic'a mea?

— Déca in butulu tuturoru totusi voiesci, lordu Arleigh, atunci da, me invoiescu, déca insa-ti va pareá reu cându-va, cá m'ai rogatu a ti-o acordá, si te vei rusiná de amicitii'a mea, atunci adu-ti bene amente, cá neci cându nu me voiú mania, déca vei abdice de ea.

— A abdice de Dta? strigá lordulu Arleigh. O, Lea — concede-mi, cá se te numescu Lea, cá-ci numele e atátu de dulce — neci cându nu voiú abdice de amicitii'a Dtale! Déca unu barbatu ani întregi alérga dupa fienti'a, carea se-i realizeze cele mai frumóse si mai

sublime visuri a vietiei, si in urma o afla, atunci de sigur o va sci si pretiu.

— Cātu de caracteristice suntu tôte aceste! dise ea meditativa.

— Si ore pentru ce? De buna séma a-i cetitu cea mai dragalasia, dar' totu-odata cea mai tragica istoria de amoru, istori'a lui Romeo si Iulia? Óre consideratu-a Iulia de lucru caracteristicu imprejurarea, cà Romeo, indata-ce a vediutu-o, erá gata a-si sacrificá si viéti'a pentru dens'a?

— Ba, loru nu li-s'a parutu caracteristicu, respunse ea suriindu, dar' la noi sta lucrulu cu totulu altcunmu. Noi traimu in seclulu alu nouesprediecelea si acum nu se mai afla Iulie.

— Dar' esista inca multi Romeo, replicá densulu ridiendu. — Nu vrei se rupi unu trandafiru de acesti'a si se mi-lu dai cu cuventele: 'Ti promitu cà voui fi amic'a Dtate?

— 'Mi dai ansa se facu ceva in contra vointiei mele, dise ea, rupse unu trandafiru si i-lu predede. 'Ti promitu cà voui fi amic'a Dtale, dise apoi cu sfiéla.

Lordulu Arleigh sarutá trandafirulu si in acelu momentu li se intelnira ochii. Erá greu a decide, care din ambii rosira mai tare.

De aci inainte se vediura mai adese. Lordulu Arleigh se nisui din respoteri, ma-unic'a lui ocupatiune erá acea, de a o cunósee si studiá totu mai bene — si resultatulu se poté gaci usioru.

VIII.

Regin'a Filipp'a.

Dlu Convers, unulu din cei mai avuti membrii a-i casei de diosu, voiá se-si vendia yachtulu seu, care erá arangiatu cu unu luxu, ce abia se potea intipui.

Erá unu omu avutu, cu tôte aceste midilócele sale nu ajungeau spre a retiené acésta naia eleganta.

Principes'a de Hazlewood posiedea o avere personale insemnata si principele afara de acea inca-i asignase nesce venite fórte mari. Astu-feliu dens'a potea dispune preste o suma enorma si atunci de-odata concepú ide'a, de a cumperá yachtulu Dlui Convers fâra de scirea consortelui seu si apoi a-i-lu face presentu. Elu iubiá fórte tare caletori'a pe mare, erá in genere placerea lui cea mai favorita.

Dens'a, ce e dreptu, nu o potea suferi si asia neci nu-lu potea insoci, dar' acea nu erá neci o dauna (nu stricá nimicu). Principes'a nu prea cugetá la placerea ei propria si in acelu momentu se stracurá preste faci'a ei frumósa acelu surisu caracteristicu. Trebuiá se aiba alta intentiune ascunsa.

— Chiar' e momentulu benevenitu, 'si dise ea, mi se oferesce ocaziunea, ce o cercu de multu — nu poteamu intimpiná nemicu mai acomodatulu spre ajungerea scopului meu.

Ea cumperá yachtulu si-lu doná sociului seu principescu. Mirarea si bucuri'a lui eráu nedescriptibile. Nu-i potea multumi de ajunsu.

— Uniculu lucru, ce-mi conturba bucuri'a pentru donulu teu splendidu, este, Filippa, cà tu nu vei gustá neci-cându din placerile lui; spre a-lu poté folosi totu-deaun'a voui fi silitu a me despartí de tene.

— Da, 'mi pare reu, cà nu potiu caletori pre mare, cà-ci in adeveru nu-mi potiu intipui ceva mai incantatoriu decátu a petrece càtu-va tempu pre acestu yachtu splendidu. Pâna cându vei face tu acésta caletoria de placere, Vere, pâna atunci eu voui merge cu Lea la Verdun Royal si de acolo la Vere Court — pre scurtu, voui face runda regésca, voui inspiciá tôte, voui pedepsi nedreptatea si voui pune la cale tôte. Acésta e pentru mene mai mare plăcere, decátu caletori'a marina.

Jachtulu a fostu botezatu, „regin'a Filipp'a” si s'a luatú decisiunea, cà cu finea sesonului principele se-si conducá pre frumós'a sa socie la Verdun Royal si apoi se pornésca pre mare.

Elu invitase cati-va amici, toti marinari pasionati si se decisera a crucisiá in timpulu sesonului de tómma apele marei mediterane.

Despartirea principelui a fostu emotionata, erá o adeverata dorere pentru densulu a-si parasi tener'a socia, desí numai pe unu tempu scurtu. Acést'a numai acum se potú convinge deplinu, catu de intensivu e amorulu lui pentru dens'a.

— Déca nu mergi buerosu, Vere, dise dens'a, atunci remani cu noi aci.

— Tóta lumea m'ar ride in pumni, Filippa, déca m'asiu abate dela propusu, respunse elu. Indata ar' gaci motivulu, cà-ci e lucru pretutindenea cunoscutu, cu cata fragedime te iubescu.

In o di frumósa -si luá dela dens'a remasu bunu si plecá, er' ea remase spre a-si potea aduce in deplinire planulu fatalu, ce-lu concepuse in urm'a juramentului de resbunare infioratoriu.

Dupa plecarea lui ea mai statú pucinu pre terass'a de piétra, acelu surisu caracteristicu érá-si se ivi pre faci'a ei si se parea, cà-i micsoriaza frumséti'a.

— Resbunarea va fi perfecta, -si dise dens'a. Nu se póte aflá alta mai sigura. Dar' óre-ce se vá alege din mene, déca vá veni lucrulu la lumin'a dilei.

Ea nu erá caracteriu de acele, care se se sparia de acea, ce si-a propusu odata séu se se téma de consciintia, dar', pre langa tóta caldur'a din natura, o cuprinse nisce fiori reci la cugetu, cà ce forma vá há viéti'a ei dupa esecutarea resbunarei crudele.

— Elu nu-mi vá iertá neci candu, dise ea, me vá considerá de cea mai infama creatura din lume. Dar totu atata, elu se nu me fi impinsu la acestu pasu prin despretiulu seu.

Intru acea caldur'a inadusitória incepu a se contrage—ceriulu se imbracá in mase gigantice de nori purpurii, o lumina galbena luminá orisontulu, tacerea fiorósa se in-

trerupse prin durduitul tunetelor din departare, picuri mari de ploia incepura a cadé pre pamentu.

Se paré, cà arborii -si estindu frundiele spre a sbé umediala, florile lancedite de ferbintiala salutau cu bucuria ploia benefacatoria si principes'a de Hazlewood inca totu stá pre terassa si erá atatu de cufundata in meditatiuni, incatu neci nu observá ploi'a ce curgea in torenti.

Lea fugí la dens'a cu o marama mare.

— Scumpa principesa, strigá dens'a, ploué tare si Dta esci cufundata adencu in cugete, catu neci nu observezi.

Ea erupse in unu risetu caracteristicu, cá de fantoma si-si redica faci'a meditativa.

— Nu amu observatu, Lea, dise ea, dar' nu te ingrigí de mene, adause cu superbia.

Apoi intrara ambele in casa. Lea credea, cá principes'a cugetá la plecarea sociului seu si-i párea reu de acea; si lady Peters impartasi acésta opiniune. Ele facura totu, ce erá cu potentia spre a o mangaiá, petrece si distrage. Dar' acea espresiune miraculósa nu disparu din ochii ei intunecati. Dupa ce densele vorbira mai multu tempu cu ea, dens'a incepú indata a cetí in cartea „Lady of Lyons.”

— Catu de tare -ti place acésta bucata de teatru! dise Lea, te vedu cetindu in ea atatu de desu.

— Amu o deosebita predelectiune pentru dens'a respunse principes'a, 'mi place esceptionalmente si admiru limb'a ei cea frumósa.

— Dar' e o istoria infioratória si crudela observá Lea, celu mai nobilu caracteru din dens'a e Paulin'a.

— Ea erá fórte ambiúosa, si ambiúnea trebuie se patimésca, dise principes'a liniscita.

— Dar' in urma dens'a totusi au fostu prea superba de a-si daruí amorulu unui barbatu nobilu, dupa ce l'a cunoscutu de atare, principesa.

— Ea invetiá a iubi pre principe, gradinariului necicandu nu-i ar' fi acordatu anim'a, observá Filipp'a. A fostu o resbunare infricosiata.

— Mie nu-mi placu aceste istorii de resbunare,

dise Lea. Alt-cum si Claude din acésta istoria mi-ar' placé, elu posiede multu curagiu nobilu, in multe privintie e demnu de admiratu. De câte ori cetescu bucat'a, totu-deaun'a me intrebú din nou: Cum a potutu elu esecutá acést'a? A fostu unu faptu necavalerescu in gradulu supremu.

O lumina curiósa luci din ochii intunecati si buzele rosii tremuráu, cându dise Filipp'a liniscita:

— Asia judeci tu? Cându te-ar' fi vatematu ceneva asia, cum a vatematu Paulin'a pre Claude, ti-ar' fi luatú in risu amorulu, te-ari fi despretiuitu si batjocoritú, déca a-i fi avutu poterea de a-ti resbuná in acelu modu, precum a facutu densulu, nu ai fi facutu tu astu-feliu?

Faci'a dragalasia se inrosí.

— Nu, mai bucurósa a-si voi se moru, respunse Lea rapede.

— Eu mi-asi resbuná si a-si semtí placere in acea, dise principes'a resoluta. Déca a-si fi ranita, calumniata, despretiuta, cá Claude, atunci mi-asi resbuná in modulu celu mai crudelu.

Lea apucá un'a din manile ei decorate cu juvele si o sarutá.

— Neci cându nu me-asi teme de Dta, dise ea, Dta nu poti face nimerui ceva reu. Resbunarea Dtale ar' constá in unu documentu de favoru.

— Asia de tare me pretiuesci tu, Lea? dise principes'a intristata.

— Cumu-cá te pretiuescu! Dta ai ride, cându ti-asi descrie, câtu de tare te iubescu, câtu de multu te adoru. Si déca lumea intréga ar' sustiené, cá Dta esti in stare a comite cea mai mica nedreptate, neci atunci nu a-si crede.

— Sermana copila! dise principes'a superata.

— Pentru ce me numesci sermana copila? intrebá Lea ridiendu.

— Pentru-cá ai o credentia atátu de firma si vei trebui se te insieli atátu de infricosiatu.

— Mai bucurósa voiescu se amu credentia si se suportu desamagirea. decátu se abdicu de ambele, incheiá Le'a.

(Va urmá).

Rondeau.

Frumósa-au fostu auror'a vietiei mele,
Marétia pre cerime se ivise,
A! multe fórte multe 'mi promise,
Cá-o nimfa petulanta 'mi surise.
Si-apoi s'ascunse iute printre stele!
Auror'a vietiei mele ce'mi zimbise
Ah! angerulu ce-atáte 'mi promise,
Dar' unde óre unde se vèrise!?
Cautámu mahnitú cu sinulu plinu de gele!
Si éta sórele si resarise,
Auror'a vietiei mele ce 'mi promise:
Estatea de copilu, mi se abdise
Si ochii mei de-amaru ardéu in lacrimel!

Ghazel.

Ce este amorulu? . . . decátu o sémfire
O schintea mica din dumnedieire!
Cá Dumnedieu este isvorulu celu mare
Din care escurge totu ce e iubire.
Fára de iubire lumea e desiarta
Cá o vatra góla ce-i in parasire!?
Ce-i fara iubire tiara si natiune,
Decátu pomii cari saca ante de-a 'nflorire!?
Fára de iubire omu-i o fantoma,
Aparintia simpla, vana nalucire!?
Vergura dieina cându ea'ti surride,
E idolu falace, gur'a-i schimosire,
Er' tóta viét'a e unu visu o umbra,
Si totu ce-i sub sóre desiarta marire
Ca amorulu este o sacra sémfire,
O schintea mica din Dumnedieire!

Triplet.

Mi-ai fostu cá si unu sóre
 Cându 'mi jurasi amoru;
 Mai svava 'ncantátóre
 Alu vietiei mele flóre
 'Mi erá ast'a amóre
 Parfumu încântatoru!
 Dar' tóte-su trectátóre:
 Amóre, flóre, sóre
 Spune totu si móre . . .
 Trecú si-alu teu amoru!

Ritornell.

'Mi erái cá santulu sóre
 Cându 'mi jurai amoru,
 Mai scumpa, 'ncântátóre!
 Dar' nu avusi credinția
 Si eu m'amu insielatu,
 Si-adi suferu in caintia!
 Se scii! de m'astrucara
 'Ti lasu cá suveniru
 Cainti'a mea amara!

Simeon P. Desseanu.

Revista.

Bucuresei 16/28 Novembre. Astadi se implinescu patru ani, de cându se sevêrsi marele actu care a otaritu rezultatulu resboiului romano-ruso—turcu! — Astadi suntu patru ani, de cându „leulu dela Plevn'a“ — strínsu intr'unu cercu de fieru si de focu, care se micșorá pe fie-ce di, încercá se-lu sparga si cadiu in mânilé impresurătoriloru. — Astadi e a patr'a aniversare a caderei Plevnei! — Cându acum patru ani, sburáu din gura in gura cuvintele: „Plevn'a a cadiutu!“ animile române tresaltáu de bucuria si imensu aventu de entusiasmu se intinsé peste tóta tiér'a. — Natiunea româna serbatori atunci terminarea cu gloria a unui resboiu greu, la care ea luasé o parte insemnata, si salutá ivirea dioriloru unui viitoriu ferice si stralucitu. — Ne bucurarâmu atunci pentrucă generatiunea actuala, dupa lungi veacuri de apesare si de umilire, avù fericirea de-a re'nviá glori'a si viteji'a strabuna, de-a re'nodá firulu mariloru traditiunei nationale si de-a dá fapteloru minunate ale istoriei românesci o temelie de sigurantia prin gloriosele vitejii indeplinite sub ochii si-n admirarea lumei întregi. Ne bucurarâmu asemenea, pentrucă putusem contribui, noi, cari cunoscusêmu ce e apesarea strai-nului, la liberarea unui poporu vecinu si frate, a carei'a trecutu in mare parte este intretiesutu in istori'a neamului nostru. — Insemnata mare a avutu, are si va avé pentru noi acêsta di. — căci ea este pentru noi inceputulu unei ere noue, era de demnitate, de viétia si de onóre nationala. — Udându dreptu-ace'a cu lacrima mormintele eroiloru martiri ai drepturiloru si onórei nationale, cari prin sângele loru au consfintitu acêsta di — se nu uitamu nici-cându esemplulu loru!

In acêsta di la 11 óre, Maiestatea sa Regele României au asistatu la serviciulu divin ce s'a celebratu, pentru aniversarea dilei in beserie'a din Dealulu-Spirei, prin arhierleulu Silvestru, — dupa ace'a a mersu la beserie'a S. Georgiu, unde a celebratu arhierleulu Narcísu; — la 12 óre apoi re'ntorcându-se la palatu au primitu pre Ministrii, cari au mersu in corpore cá se depuna omagiale si-ale Natiunei Celui, care a condusu armat'a româna la lupta si la biruintia. Ministrii au depusu omagiale loru si-ale Natiunei si Celei care si-a luat dureros'a dar' sânt'a sarcina de-a mângaiá pe cei suferindi, de-a vindecá ranele eroiloru luptatori. Ministrii rogará apoi pre Rege cá se primésca a se offeri acestei adeverate Regine a Româniloru, marele Cordonu alu corónei României in brillante, — pentrucă — dicu densii si cu ei impreuna Natiunea întréga — „este dreptu cá decoratiunea care representa corón'a faptuita din otielulu unui tunu, se lucésca pe peptulu Celei care vindecá ranele de puscii si tunuri.“

(Cum aflamu Regin'a a si primitu acêsta distinctiune nationale. — Red. „Am. F.“

Sér'a la 6^{1/2} óre, Majestatile Loru Regele si Regin'a României au intr'unitu la prândiulu de curte pre notabilitatile armatei. — Su durat'a prândiului Regele a redicatu urmatoriulu toastu:

„Plevn'a a cadiutu! Acêsta veste strabatea, suntu acum patru ani, cá unu fulgeru lumea, gasindu pretutindeni unu puternicu resunetu. Astadi, acêsta frumósa isbânda, inaltata printru-o eroica aperare, stralucesce in istori'a resbeleloru si arma'ta româna ocupa intrâns'a unu locu de onóre, euceritu prin viteji'a sa. Serbam dar' totu-deaun'a cu-unu sêmtiementu de viaa multiamire aniversar'a Plevnei, care ne amintesce luptele sangeróse pentru independin'ti'a nóstra. Tiér'a întréga, mândra de arma'ta ei, o privesce astadi cu incredere si recunoscentia si se unesce cu Regin'a si cu Mine, plini de bucuria, in strigatulu: Se traiasca vitéz'a nóstra armata!“

La aceste cuvinte rostite cu entusiasmu adeverat, românescu, d-lu generalu de divisiune Cernatu respunsé, in numele óstei:

„Sire! Suntu patru ani astadi, de cându arma'ta, sub eroic'a conducere a Maiestatiei Vóstre, si-a căscigatu stim'a si consideratiunea tuturoru Natiuniloru din Europ'a. Mândri de acestu resultatu, serbam cu bucuria acêsta di. Ea ne intaresce convingerea, ca bine organizati si sub vitéz'a conducere a Maiestatiei Vóstre vomu fi unu elementu puternicu pentru aperarea drepturiloru tieiei. Rogamu dar' pe Maiestatea Vóstra se conteze, cá si in trecutu, pre devotamentu si credin'ti'a nóstra gat'a fiendu in totu momentulu a ne versá sangele pentru tiéra si iubitulu nostru Rege. Arma'ta recunoscatória uréza Maiestatiei Vóstre si Maiestatiei Sale Reginei, mamei raniloru, ani multi si fericiti pre tronulu României!“

Petru Dulfu colaboratorele acestui diariu fu numitu profesorulu la scól'a normala (preparandiala) Carolu I. din Bucuresei.

Intre Comandantii marinei din Chin'a se afla si unu romanu, care prin rutin'a, desteritate si portarea sa si-a căscigatu distins'a iubire si stima a Domnitoriului Chinei.

Preste 6^{1/2} milióne de jidovi se afla resfirati pre nefericitulu globu alu pamentului. Români pazitive!

Portretulu lui Stefanu-celu-Mare. — In siedinti'a sa ordinara din 13/25 Novembre a. e. Academi'a romana a luat cunoscentia despre descoperirea adeveratei figuri a feței eroului-domnitoru alu tieiei Moldovei, Stefanu celu Mare. — Episcopulu de Romanu, parintele Melchisedecu, au expusu, cum asta-tómna, ducându-se la Cernauti se viziteze pre parintele mitropolitulu Bucovinei si alu Dalmatiei, d. d-ru Silvestru Morariu Andreevici, au avutu fericirea de a aflá intr'unu Evangeliariu ilustratu, pre lângă imaginile celoru patru evanghelisti, si figur'a in miniatura a lui Stefanu celu Mare. — Intr'acestu co-

dice slavonu, foarte frumosu scrisu cu man'a, se arata, cum din chiar' diu'a lui Stefanu, Czarulu si domnitorulu tieriei Moldovlachiei, s'au seversitu lucrulu acel'a de catra ieremonachulu Nicodim si s'au daruitu manastirei Homorului intru pomenirea sufletului lui Stefanu, a parintiloru si fiiloru sei, fiindu egumenu acolo pop'a Gerondie in 17 ale lunei lui Iunie anulu 1473. Venerabilele academicianu au cititu unu interesantu Memoriu alu seu in care se descrie atatu codicele cu portretulu lui Stefanu celu mare catu si altulu, care s'a gasitu la manastirea Voronetiulu. Dupa citirea memoriului parintelui episcopu de Romanu si prezentarea Albumului contienendu deosebitele reproductiuni artistice facute si tramise pre-santie sale de catra distinsulu pictoru bucovinenu Epaminonda Bucenski au luat uventulu si d-lu Nicolae Ionescu, carele, la rëndulu seu, a spusu, cum insusi s'a dusu la Cernauti de a vediutu multu pretiosulu documentu istoricu, si cum dupa acea comparandu miniatur'a lui Stefanu celu Mare din Evangeliariulu lui Homoreanu cu portretulu zugravitu pe paretele ce se pote astadi vedé in biseric'a Santu-Nicolae domnescu din Iasi, nu mai remané nici o indointia in spiritulu nimenui cá miniatur'a din Evangeliariulu terminatu de scrisu si de zugravitu in 17 Iunie anulu 1473 este luat dupe natura, este chiar' portretulu aidoma alu capitanului mare intr'a-deveru care a statu invingetoru asupra lui Radu Voevodu in cele doue crunte resbóie date la Soci (Martie 1471) si la Cursulu Apei (18 Novembre 1473). Lun'a lui Novembre aceluasi anu au vediutu mai multe lupte crancene in care Stefanu celu Mare a fostu invingetoru asupra ostiloru lui Radu Voevodu, aliatulu Turciloru. — In urm'a acestoru comunicari pre-insemnatore pentru istori'a patriei, Academi'a romana a luat uolutiunea de a le recomandá sectionei istorice spre studiu. — Dupa descrierea facuta din viu graiu, cu documentele de facia, de catra d-lu N. Ionescu, éca figur'a lui Stefanu celu Mare. — Pe capu coron'a traditionala, aceasi cá pe tote imaginele. Perii capulu castaniu deschisu, cadiendu in lungi plete cretie pe umerii corpulu. Fruntea inalta incretita, spréncenile arcate, ochii mari albastri patrudietori. Nasulu pucinu coroétu cu narile deschise. Buz'a d'asupra impodobita cu mustatia castania inchisa. Falcile bucalate. Barbi'a curatita de peru si grasulia, lasa a se vedé grumazii plini care se infigu dreptu intr'unu corpu bine incalatu.

Laptatulu copiiloru. Cestiunea laptatului copiiloru este si va fi totu-deaun'a la ordinea dilei. Ea este un'a din acelea, care intereséza mai multu omenirea in generalu, cá-ci se pote dice cá din caus'a hranei bune séu rele ce se da noiloru nascuti se micioréza séu cresce proportiunea atatu de insemnata a moróiloru inregistrati la acésta vârsta. Din tote feliturile de alaptare se pote dice, cá in modu generalu, alaptarea mamei este ace'a, care trebue se fie preferita intre tote celelalte; proporti'a mortalitatii copiiloru este, pentru aceasi tíera, in raportu inversu cu proporti'a copiiloru alaptati de mamele loru. Éca, in acésta privintia, câte-va cifre citate de d. Bloche intr'o comunicare, pe care a facutu-o Academiei din Paris: In Franci'a, unde alaptarea materna pare cá este cea mai pucinu practicata, se constata, cá crescerea anuala a poporatiunii este de 36 la 10,000 locuitori; dupa celu din urma recensimentu facutu in Angli'a in 1878, crescerea poporatiunii a fostu de 145 la 10,000 locuitori; in Suedi'a si Norvegi'a poporatiunea a fostu mai mare inca; in aceste dóve tieri alaptarea este foarte respandita, de acea mortalitatea copiiloru pâna la unu anu nu este decátu de 13 la 100 in Suedi'a si de 10 la 100 in Norvegi'a. Se ne aducemu aminte, dice doctorulu Deligny, cá pentru acelasi anu 1878 proporti'a cresterii poporatiunii a fostu de 81 pentru 10,000 locuitori in Elveti'a, de 77 in Itali'a si de 130 in Germani'a.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundietoriu: **Nicolae F. Negrutiu.**

Deslegarea Gâcituri de siacu din Nr. 13.

Rug'a Poporului románu.

Dómne, sânte Imperate!
Isvoru dulce de dreptate!
Fâ cá geniulu lui Traianu
Se ne fia Capitanu;

Nistrulu, Nistrulu cá se véda
Ca suntemu ce-amu fostu odata,
Mos'fa ca ni-o iubimu
Si n'o damu pâ'n' ce traiimu!

Bene o-au deslegatu: Dómnele si domnisiórele Emili'a Onciu n. Ciavoşchi, Virgili'a Munteanu n. Popu, Eugeni'a Muresianu, Elen'a Popescu, Ann'a Margineanu, Veronic'a Popu si Domni Ioanu Popescu, Eugeniu Olteanu, Gregoriu Campeanu si Emiliu Muresianu.

Premiele escrise li-au câstigatu: Dómna Emili'a Onciu n. Ciavoşchi, domnisióra Veronic'a Popu si domnulu Eugeniu Olteanu.

Post'a Redactiunei.

Multiemita cordiale si sincere urari de fericire, tuturoru acelora cari benevoíra a-si aduce amente de Redactorele acestui diurnalu in diu'a-i onomastica de $\frac{9}{18}$ l. c.

Serbatori fericite!

Ascultame mândra draga!

Nu-i scrie vorbe de siaga!

E frigu si geru mare,

Eu mândra te dorescu tare!

Mergi la focu de te-'ncaldiesce

Si dorulu ti-lu potolesce!

G. T. Multiemita. Cartile de rogaciuni li-omu complectá dupa gustulu nostru si suntemu séuri cá ve voru placé. Tramítene si corespondentie din viétu'a sociala.

Abonantii caror'a le lipsesce vre-unu numeru si Deslegatorii de gâcituru cari nu voru fi primitu objectele câstigate: se benevoiesca a reclamá in tempulu celu mai scurtu.

Abonamintele pre anulu 1882 se se faca indata. — Restantieri se-si rafuiesca socotelile.

Speramu a ne vedé cu totii in anulu 1882, — la inceputulu carui'a se voru introduce mai multe imbunatatiri in diurnalulu nostru. — Tipografi'a „Alexi“ garantéza tiparirea si spedarea la terminu a diurnalului. Pentru de-a se poté regulá inse chiar' dela inceputu affacerile administratiunei diurnalului: rogamu pe cetitorii nostri se-si faca cátu mai curéndu insinuarile de abonamentu.

Anu nou fericitu!

La numerulu 1. de pe an. 1882. se va alaturá titlatur'a si sumariulu Cursulu presinte a diurnalului nostru.

A esitu de sub tipariu si se pote procurá dela d-nulu
V. R. Buticescu din Bistriti'a

POESII

de
Vasiliu Rant'a Buticescu.

Editiunea „Amiculu Familiei“. Gherl'a 1881.

Unu volumu de 192 pag., cuprinde 103 buc. bene alese si arangiate.

Pretulu unui esempl. e 1 fl. 20 cr.

ér' 3 esempl. espedate franco costau 3 fl. 25 cr.

Tipografi'a Alexi in Brasiovu.